

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS PASIRENGIMO ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMUI 2023–2025 METŲ PRIEMONIŲ PLANO PATVIRTINIMO

2023 m. vasario 23 d. Nr. T-49

Panevėžys

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 6 punktu, Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo 5, 14, 34 straipsniais, Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1879 „Dėl pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo“, Panevėžio rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Panevėžio rajono savivaldybės pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui 2023–2025 metų priemonių planą (pridedama).

Šis sprendimas per vieną mėnesį gali būti skundžiamas Panevėžio rajono savivaldybės tarybai (Vasario 16-osios g. 27, 35185 Panevėžys) Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyriui (Respublikos g. 62, 35158 Panevėžys) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmams (Respublikos g. 62, 35158 Panevėžys) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Povilas Žagunis

PATVIRTINTA
Panevėžio rajono savivaldybės tarybos
2023 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. T-49

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS PASIRENGIMO ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMUI 2023–2025 METŲ PRIEMONIŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio rajono savivaldybės Pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui 2023–2025 metų priemonių planas (toliau – priemonių planas) yra parengtas siekiant gerinti ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų (toliau – ugdymo įstaigos) pasirengimą ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius vaikus ir mokinius (toliau – mokiniai) bei tobulinti teikiamų paslaugų kokybę. Plane pateikta esamos situacijos analizė, tikslai, uždaviniai, priemonės ir siektini rezultatai.

2. Priemonių plano paskirtis – sudaryti sąlygas kokybiškam įtraukiamam ugdymui Panevėžio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) ugdymo įstaigose koordinuojant šių įstaigų veiklą.

3. Priemonių planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, Geros mokyklos koncepcija, Vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1879 „Dėl pasirengimo įgyvendinti švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo“. Panevėžio rajono savivaldybės 2023–2030 metų strateginiu planu, patvirtintu Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 15 d. sprendimu Nr. T-243 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2023–2030 metų strateginio plano patvirtinimo“.

4. Priemonių planą rengė Panevėžio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius (toliau – Švietimo skyrius), Panevėžio rajono Švietimo centro struktūrinis padalinys Pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – PPT). Siūlymus priemonių planui teikė Panevėžio rajono visuomenės sveikatos biuras (toliau – VSB).

5. Priemonių plano vykdymą koordinuoja Švietimo skyrius.

6. Priemonių plano vykdytojai yra Panevėžio rajono ugdymo įstaigos, Panevėžio rajono švietimo centras (toliau – ŠC) ir jo struktūrinis padalinys Pedagoginė psichologinė tarnyba, Panevėžio rajono visuomenės sveikatos biuras.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

7. Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija UNESCO apibrėždama įtraukįjį ugdymą įvardija jį kaip ilgalaikį ir kompleksinę procesą, kurio tikslas – suteikti kokybišką ugdymą kiekvienam besimokančiajam, pripažįstant ir gerbiant skirtybes, atsižvelgiant į kiekvieno talentus, gebėjimus, poreikius, mokinio ir bendruomenės lūkesčius, panaikinant visas diskriminacijos švietimo srityje formas ir mokymosi barjerus. Siekis – sukurti mokyklą, kurioje būtų pastebėti ir patenkinti kiekvieno mokinio poreikiai, sukurta bebarjerė mokymosi aplinka.

Panevėžio rajono savivaldybėje veikia 17 savivaldybės ugdymo įstaigų – 6 gimnazijos, 1 mokykla, 1 progimnazija, 2 pagrindinės mokyklos, 2 mokyklos-darželiai ir 5 lopšeliai-darželiai,

Švietimo centras, turintis struktūrinį padalinį Pedagoginę psichologinę tarnybą, ir 1 neformaliojo švietimo įstaiga.

1 lentelė. Panevėžio rajono švietimo įstaigose ugdomi mokiniai

Duomenys apie mokinius	2020 m.	2021 m.	2022 m.
1–12 kl. (I–IV kl.) mokinių skaičius	2 809	2 729	2 800
Pagal ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programas ugdomi mokiniai	975	928	996
Bendras mokinių skaičius	3 784	3 711	3 796
Specialiuosius ugdymosi poreikius turinčių mokinių skaičius	1 101	1 007	1 045
Specialiuosius ugdymosi poreikius turinčių mokinių procentas	29	27	28

2 lentelė. Pagalbos specialistų etatai ugdymo įstaigose

Pagalbos specialisto pareigybės pavadinimas	2020 m.	2021m.	2022 m.	Pokytis per 3 m.
Specialiosios pedagoginės pagalbos specialistų (specialiųjų pedagogų ir logopedų) etatų skaičius	29,4	29,9	30,01	0,61
Socialinės pedagoginės pagalbos specialistų etatų skaičius	10,75	11,75	11,5	0,75
Psichologinės pagalbos specialistų etatų skaičius	4,37	5,75	5,75	1,38
Specialiosios pagalbos (mokytojų padėjėjų) etatų skaičius	16,4	27,53	47,95	31,55
Iš viso etatų:	60,92	74,93	92,21	34,29

1 ir 2 lentelėse pateikiamas 3 metų ugdymo įstaigų mokinių ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių (toliau – SUP) skaičiaus pokyčiai bei jose dirbančių pagalbos mokiniui specialistų pareigybių skaičius. Per trejus metus SUP mokinių ir pagalbos mokiniui specialistų etatų skaičius kito nežymiai, o mokytojų padėjėjų etatų skaičius padidėjo 3 kartus (nuo 16,4 iki 31,55 etato). Savivaldybės 14-oje ugdymo įstaigų (82 proc.) teikiama logopedo ir specialiojo pedagogo pagalba, 3-ose (18 proc.) – logopedo, 4-ose (24 proc.) – psichologo, 11-oje (65 proc.) – socialinio pedagogo ir visose 17-oje (100 proc.) – mokytojo padėjėjo pagalba. Teisės aktai reglamentuoja skaičių mokinių, kuriems teikiama specialiojo pedagogo ir logopedo pagalba, pagal turimą pareigybės dydį, o mokiniai, turintys didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginami dviem mokiniams.

3 lentelė. SUP mokinių pasiskirstymas pagal specialiųjų ugdymosi poreikių lygį (2022 m. gruodžio mėn.)

Nedidelius specialiuosius ugdymosi poreikius turinčių mokinių skaičius	Vidutinius specialiuosius ugdymosi poreikius turinčių mokinių skaičius	Didelius specialiuosius ugdymosi poreikius turinčių mokinių skaičius
681	250	127

Savivaldybės ugdymo įstaigas lankančių mokinių skaičius yra gana stabilus ir per pastaruosius trejus metus pakito nuo 3 784 iki 3 796, t. y. padidėjo 12 ugdytinių (0,3 proc.). Siekiant kokybiško įtraukaus kiekvieno mokinio ugdymo, ypatingas dėmesys skiriamas švietimo pagalbos prieinamumo užtikrinimui mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.

Savivaldybės ugdymo įstaigų bendrosiose klasėse / grupėse 2022 m. ugdomi 1 045 SUP turintys mokiniai, tai sudaro 28 proc. visų ugdytinių. Didžiausiam mokinių skaičiui – 649, nustatyti kalbėjimo ir kalbos sutrikimai ar sulėtėjusi kalbos raida, 23 – negalia dėl intelekto sutrikimo, 14 – negalia dėl įvairiapusių raidos sutrikimų (Aspergerio sindromas, vaikystės autizmas, kiti įvairiapusiai raidos sutrikimai), 15 – negalia dėl judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų, 2 – negalia dėl klausos sutrikimų. Iš visų paminėtų negalią turinčių mokinių 5-iems nustatyta kompleksinė negalia. 231 mokiniui (22 proc.) nustatyti kompleksiniai sutrikimai, 260 mokinių (25 proc.) – aktyvumo ir (ar) dėmesio, elgesio ir (ar) emocijų sutrikimai.

Visose Savivaldybės ugdymo įstaigose veikia Vaiko gerovės komisijos, kuriose dirba bent po 1–2 švietimo pagalbos specialistus. Dėl žmogiškųjų išteklių stygiaus kai kuriose įstaigose pagalbos mokiniui specialistai neįdarbinti, nors Savivaldybės taryba pritarė jų pareigybių išlaikymui.

Savivaldybėje veikia Švietimo centro struktūrinis padalinys Pedagoginė psichologinė tarnyba, kuri teikia pagalbą mokiniams, mokytojams, tėvams (globėjams, rūpintojams). PPT įvertina asmens specialiuosius ugdymosi poreikius, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, stiprina mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) gebėjimus ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius, formuoja teigiamas nuostatas jų atžvilgiu, koordinuoja ugdymo įstaigose teikiamą švietimo pagalbą. Šiuo metu PPT įsteigtos 5,25 švietimo pagalbos specialistų pareigybės: 2 psichologo, 1 logopedo, 1,25 specialiojo pedagogo ir 1 socialinio pedagogo. Ruošiantis visuotiniam ikimokykliniam ugdymui vaikams nuo 2 metų amžiaus, rajono ugdymo įstaigose steigiamos naujos ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo grupės, todėl PPT švietimo pagalbos specialistams sudėtinga atitikti švietimo įstaigų bendruomenių poreikius. Didėja ne tik SUP turinčių vaikų vertinimų atvejų, bet ir pedagogams, mokyklų švietimo pagalbos specialistams, mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams) teikiamų konsultacijų skaičius, bendradarbiavimo su ugdymo įstaigų Vaiko gerovės komisijomis intensyvumas. PPT kartu su ugdymo įstaigų Vaiko gerovės komisijomis atlikta švietimo pagalbos SUP mokiniams poreikio ir užtikrinimo analizė parodė, kad ne visų ugdymo įstaigų SUP mokiniai gauna reikiamą specialistų pagalbą. Baigiantis 2022 m. specialiojo pedagogo tiesioginės pagalbos negavo 188 mokiniai, tiesioginės logopedo pagalbos – 215 mokinių, psichologo – 35 mokiniai, socialinio pedagogo pagalba neteikiama 33 mokiniams.

4 lentelė. Švietimo pagalbos užtikrinimas Panevėžio rajono ugdymo įstaigose

Švietimo įstaigos pavadinimas	Teikiama visų rekomenduotų specialistų pagalba	Teikiama bent vieno rekomenduoto specialisto pagalba	Neteikiama nei vieno rekomenduoto specialisto pagalba
Krekenavos Mykolo Antanaičio gimnazija	47	21	11 (iš jų 6 konsultuojami)
Pajstrio Juozo Zikaro gimnazija ir ikimokyklinio ugdymo skyrius	64	46	1 (konsultuojamas)
Raguvos gimnazija ir ikimokyklinio ugdymo skyrius „Skruzdėliukas“	37	18	8 (iš jų 5 konsultuojami)
Raguvos gimnazijos Miežiškių skyrius	24	5	

Ramygalos gimnazija	42	34	9 (3 iš jų konsultuojami)
Ramygalos gimnazijos Vadoklių skyrius	12	8	4 (konsultuojami)
Smilgių gimnazija ir ikimokyklinio ugdymo skyrius	51	17	5 (konsultuojami)
Velžio gimnazija	71	32	15 (2 iš jų konsultuojami)
Naujamiesčio mokykla	38	10	3 konsultuojami
Paliūniškio pagrindinė mokykla ir Tiltagalių skyrius	41	32	13 (6 iš jų konsultuojami)
Upytės Antano Belazaro pagrindinė mokykla ir ikimokyklinio ugdymo skyrius	32	23	2
Dembavos progimnazija	19	13	
Pažagienių mokykla-darželis	31	5	
Piniavos mokykla-darželis	45	10	
Piniavos mokyklos-darželio Bernatonių skyrius	15		
Dembavos lopšelis-darželis „Smalsutis“	27	3	
Krekenavos lopšelis-darželis „Sigutė“ ir Linkaučių bei Žibartonių skyriai	33	11	
Naujamiesčio lopšelis-darželis „Bitutė“	20	4	
Ramygalos lopšelis-darželis „Gandriukas“	26	2	
Velžio lopšelis-darželis „Šypsenėlė“ ir Liūdynės skyriumi	43	5	
Iš viso:	718	269	71 (35 iš jų bent vieno rekomenduoto specialisto yra konsultuojami)

2022 m. SUP turinčių mokinių skaičius savivaldybėje – 1 045 (28 %).

Be kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, sulėtėjusios kalbos raidos – 424 (11,2 %).

Žiedinės savivaldybės specifika, nutolusiose seniūnijose gyvenančių šeimų ribotos galimybės patiems atvykti į specialistų konsultacijas mažina reikalingos švietimo pagalbos prieinamumo galimybę.

Priemonių plane numatyta prie Švietimo centro padalinio Pedagoginės psichologinės tarnybos steigti mobilią komandą, kurioje pagal poreikį turėtų dirbti socialinis pedagogas, specialusis pedagogas-logopedas ir psichologas. Pagrindinis šios komandos tikslas – didinti švietimo pagalbos prieinamumą, įgyvendinant įtraukujį ugdymą. Veiklos kryptis – sudėtingų atvejų analizė (darbas su pedagogais, tėvais (globėjais, rūpintojais), specialistais, ugdymo įstaigų administracija, vertinant ir teikiant rekomendacijas dėl individualių pagalbos planų sudarymo, konfliktinių, sudėtingų situacijų

sprendimo. Atsižvelgiant į šalies teisės aktus, rajono švietimo pagalbos poreikį ir situacijos aktualumą, mobilios komandos veiklos kryptys gali būti keičiamos ir koreguojamos.

Panevėžio rajono savivaldybės administracijai partnerio teisėmis dalyvaujant projekte „Karjeros specialistų tinklo vystymas“ (Nr. 10-008-P-0001), kuris vykdomas pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos plėtros programos pažangos priemonę Nr.12-003-03-05-01 „Įdiegti vieną langelį karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“, Velžio, Ramygalos ir Krekenavos Mykolo Antanaičio gimnazijose bei Švietimo centre įdarbinti karjeros specialistai.

Tėvai (globėjai, rūpintojai), PPT specialistai bendradarbiaudami su karjeros specialistais gali efektyviau kuruoti SUP turinčių mokinių profesinį orientavimą, jų galimybes įgyti profesiją ir gerinti SUP turinčių mokinių socializaciją baigus mokyklą.

ŠVIS duomenimis, 2022 m. žmonės su negalia 5-ose gimnazijose, 2-uose mokyklose-darželiuose ir 5-iuose lopšeliuose-darželiuose gali naudotis tik pirmame aukšte esančiomis patalpomis, 1-oje gimnazijoje yra įrengtas keltuvas, o progimnazijoje – liftas. Stovėjimo vietos aikštelėje neįrengtos prie 2-jų ugdymo įstaigų, o kitų 10-ies ugdymo įstaigų aplinkose yra nepatogių elementų. Išoriniai pandusai įrengti prie 13-os ugdymo įstaigų, į 3 įstaigas galima patekti tik laiptais, o į vieną įstaigą galima patekti ir be panduso.

Žmonės su negalia, judantys neįgaliojo vežimėlyje, daugelyje Ugdymo įstaigų susidurtų su įvairiomis kliūtimis, patekti į valgyklos patalpas ir naudotis sanitariniais mazgais galėtų tik 10-yje ugdymo įstaigų. Beveik visų ugdymo įstaigų vidaus patalpos nepritaikytos žmonėms su regėjimo negalia, nes nėra žymėjimų ant durų, laiptų, paviršių ir kitų statinių elementų.

Per pastaruosius 5 metus rajone modernizuotos trys, o patalpų remontas atliktas dar 8 ugdymo įstaigose. Šešios ugdymo įstaigos per artimiausius 2 metus planuoja vidaus ir išorės ugdymo erdvių atnaujinimo darbus. ŠVIS duomenimis, 2022 m. 2 ugdymo įstaigos buvo pritaikytos, 15 – iš dalies pritaikytos žmonėms su negalia.

Įgyvendinant projektą „Mokinių ugdymosi pasiekimų gerinimas diegiant Kokybės krepšelį“ sensorinės /nusiramino erdvės sukurtos 2 gimnazijose, dar 4 gimnazijose tokių erdvių įrengimas planuojamas įgyvendinant „Tūkstantmečio mokyklų“ programą. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos regioninės pažangos priemonės „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ lėšomis sensorinės / nusiramino erdvės planuojamos įrengti dar 3 ugdymo įstaigose, o mokyklose-darželiuose ir lopšeliuose-darželiuose sensorinės / nusiramino erdvės planuojama įrengti savivaldybės biudžeto lėšomis. Nedidelė dalis ugdymo įstaigų turi reikiamų specialiųjų mokymo ir techninių priemonių, taip pat reikalinga tęsti jų aplinkų modernizavimą ir pritaikymą įvairius ugdymosi poreikius turintiems mokiniams.

Švietimo pagalbos mokiniui prieinamumas ir kokybiškas jos teikimas yra vieni iš pagrindinių įtraukiojo ugdymo aspektų, tačiau šiuo metu dar galima susidurti su neigiamomis nuostatomis į bendrosiose klasėse ugdomus SUP turinčius mokinius. Aktualus tampa mokytojų, kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kompetencijų dirbti su įvairių ugdymosi poreikių turinčių mokinių grupėmis tobulinimas. Teigiamos mokyklos bendruomenės nuostatos dėl įvairių ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo, švietimo pagalbos prieinamumas, savalaikė pagalba mokyklai, mokiniui ir šeimai yra svarbios prielaidos kokybiškam ugdymui ir gerai mokinio jausenai visais amžiaus tarpsniais užtikrinti.

III SKYRIUS PRIEMONIŲ PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

8. **Tikslas** – pašalinti fizines, emocines, informacines, socialines kliūtis ir užtikrinti kokybišką švietimą kiekvienam vaikui mokantis drauge su savo bendraamžiais jam artimiausioje švietimo įstaigoje, suteikiant reikalingą, jo ugdymosi poreikius atitinkančią pagalbą

9. Uždaviniai:

9.1. Formuoti teigiamas švietimo įstaigų bendruomenių ir visuomenės nuostatas dėl įtraukties švietime;

9.2. Stiprinti švietimo įstaigų pasirengimą priimti ir ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius;

9.3. Tobulinti švietimo ir koordinuotos pagalbos teikimo organizavimą mokyklos ir rajono lygmeniu;

9.4. Stiprinti mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijas įtraukiojo švietimo srityje.

IV SKYRIUS PRIEMONIŲ PLANAS

1 uždavinys. Formuoti teigiamas švietimo įstaigų bendruomenių ir visuomenės nuostatas dėl įtraukties švietime.

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. Eur) ir šaltinis		
				2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Viešinti informaciją apie įtrauktį švietime ir sėkmingas ugdymo ir kitų įstaigų patirtis įvairiose medijose.	Nuolat	Ugdymo įstaigos, ŠC, PPT, VSB	2,0 (SB**)	2,0 (SB**)	2,0 (SB**)
2.	Organizuoti renginių įtraukties švietime klausimais ugdymo įstaigų ir (ar) rajono bendruomenių nariams.	2023–2025 m.	Ugdymo įstaigos, ŠC, PPT, VSB	ML***, SB (pagal poreikį)	ML***, SB (pagal poreikį)	ML***, SB (pagal poreikį)
3.	Didinti vidutinių ir didelių SUP turinčių mokinių dalyvavimo neformaliajame švietime galimybes.	2023–2025 m.	Švietimo skyrius, NVŠ tiekėjai	VB**** (pagal teisės aktus) 3,0 (SB)	VB**** (pagal teisės aktus) 5,0 (SB)	VB**** (pagal teisės aktus) 5,0 (SB)
4.	Formuoti pozityvų požiūrį į SUP turinčius mokinius ir toleranciją jiems ugdymo įstaigose įgyvendinant socialinio ir emocinio ugdymo programas.	Nuolat	Savivaldybė, ŠC, ugdymo įstaigos	ML (pagal teisės aktus), 5,0 (SB)	ML (pagal teisės aktus), 5,0 (SB)	ML (pagal teisės aktus), 5,0 (SB)
5.	Organizuoti tėvų (globėjų, rūpintojų) savipagalbos grupes.	2024–2025 m.	Savivaldybė, ugdymo įstaigos, PPT	3,0 (SB)	3,0 (SB)	3,0 (SB)
6.	Kasmet organizuoti Tolerancijos dienas ir patyčių prevencijai skirtus renginius įvairius ugdymosi poreikius turintiems mokiniams.	2023–2025 m.	Švietimo, skyrius, PPT	ŽI*, 1,0 (SB)	ŽI*, 1,0 (SB)	ŽI*, 1,0 (SB)

*ŽI – žmogiškieji ištekliai; **SB – Savivaldybės biudžeto lėšos, ***ML – mokymo lėšos, VB**** – valstybės biudžeto lėšos

SIEKTINI REZULTATAI:

1. Siekiant formuoti palankų visuomenės požiūrį informacija apie įtraukujį ugdymą viešinama įvairiose medijose (spauda, Savivaldybės ir kitų įstaigų interneto svetainės, socialiniai tinklai).

2. Suorganizuoti mokymai tėvams (globėjams, rūpintojams) apie skirtingus SUP turinčius mokinius.

3. Švietimo centro PPT svetainėje skelbiama aktuali informacija, specialistų rekomendacijos ir konkrečios numatytos pagalbos priemonės, paslaugos ir nuorodos į jas teikiančių įstaigų / organizacijų interneto puslapius.

4. Visos Ugdymo įstaigos įgyvendina bent vieną nuoseklią socialinio emocinio ugdymo programą, organizuoja tradicinius toleranciją skatinančius renginius.

5. Visos Ugdymo įstaigos interneto svetainėse skelbia informaciją apie įtraukujį ugdymą.

6. Sudarytos sąlygos vidutinių ir didelių SUP turinčių mokinių dalyvavimui NVŠ programose (nuo esamų 6 proc. iki 10 proc. visų dalyvaujančiųjų NVŠ programose).

7. Bent 20 proc. SUP turinčių mokinių dalyvauja vasaros užimtumo programose.

8. Siekiant tobulinti švietimo pagalbos teikimą įvairius ugdymosi poreikius turintiems vaikams, ugdymo įstaigose įsteigtos tėvų (globėjų, rūpintojų) savipagalbos grupės (pagal poreikį).

Kasmet organizuoti Tolerancijos dieniai ir patyčių prevencijai skirtus renginius.

2 uždavinys. Stiprinti švietimo įstaigų pasirengimą priimti ir ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius.

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. Eur) ir šaltinis		
				2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Pritaikyti Ugdymo įstaigų lauko ir vidaus erdves įvairius ugdymosi poreikius turintiems mokiniams pradedant nuo tų įstaigų, kurios turi didžiausią pritaikymo poreikį (daugiausia negalią ar specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams) ir (ar) yra mažiausiai pritaikytos.	2023–2025 m.	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Savivaldybė	180,0 (SB)	VB, SB (pagal poreikį)	VB, SB (pagal poreikį)
2.	Aprūpinti mokyklas vadovėliais, specialiosiomis ir kitomis mokymo priemonėmis, techninės pagalbos priemonių komplektais, metodine medžiaga ir apmokyti jais naudotis.	2023–2025 m.	Savivaldybė, NŠA	ML (pagal teisės aktus), 70 (SB)	ML (pagal teisės aktus), 80 (SB)	ML (pagal teisės aktus), 80 (SB)

3.	Užtikrinti švietimo pagalbos specialistų paslaugų ir profesinio orientavimo prieinamumą, didinant pareigybių skaičių ugdymo įstaigose: – socialinių pedagogų pareigybių steigimas (pagal ugdymo įstaigų poreikį); – logopedų-specialiųjų pedagogų pareigybių steigimas (pagal ugdymo įstaigų poreikį); – psichologų pareigybių didinimas (pagal ugdymo įstaigų poreikį); – tiflopedagogo ir (ar) surdopedagogų etatų steigimas (pagal ugdymo įstaigų poreikį).	2023–2025	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Savivaldybės taryba, Švietimo skyrius	ML, VB (pagal teisės aktus), SB (pagal poreikį)	ML, VB (pagal teisės aktus), SB (pagal poreikį)	ML, VB (pagal teisės aktus), SB (pagal poreikį)
4.	Teikti mobilios specialistų komandos konsultacijas ir metodinę pagalbą ugdymo įstaigų bendruomenėms.	2024–2025 m.		-	VB (pagal teisės aktus) 40,0 (SB)	VB (pagal teisės aktus) 40,0 (SB)
5.	Padėti mokyklų bendruomenėms tikslingai organizuoti mokymus dėl įvairių poreikių turinčių mokinių įtraukiojo ugdymo.	2023–2025 m.	Savivaldybė, ŠC PPT, VSB	5,0 (SB)	5,0 (SB)	5,0 (SB)
6.	Sudaryti galimybes Ugdymo įstaigoms ir PPT įsirengti sensorines / nusiramino erdves bei įsigyti tinkamą įrangą.	2023–2025 m.	Savivaldybės taryba, Švietimo, kultūros ir sporto skyrius	VB (pagal teisės aktus), SB 50,0 (SB)	VB (pagal teisės aktus), SB 10,0 (SB)	VB (pagal teisės aktus), SB 10,0 (SB)
7.	Įrengti 2 mobiliosios grupės specialistų darbo vietas PPT.	2024–2025 m.	ŠC PPT	-	15,0 (SB)	-

SIEKTINI REZULTATAI:

1. Atliktas ugdymo įstaigų aplinkų pritaikymo SUP turintiems vaikams poreikio vertinimas, duomenys panaudoti ugdymo įstaigų pritaikymo planavimui (pagal Mokyklų pritaikymo neįgaliesiems anketą).

2. Atsižvelgiant į Savivaldybės finansines galimybes, kasmet bent vienos ugdymo įstaigos vidaus ir lauko ugdymo erdvės modernizuojamos ir pritaikomos SUP turintiems mokiniams.

3. PPT ir ugdymo įstaigos pagal poreikius ir galimybes turi įsirengę sensorines / nusiramino erdves, sensorinės įrangos komplektus, širmas ar kt. priemones.

4. Apie 30 procentų pagalbos mokiniui specialistų pasirengę naudoti sensorines priemones ugdymo procese.

5. Sukurtos, pritaikytos ir modernizuotos švietimo pagalbos specialistų darbo vietos.

6. Įsteigta mobili pagalbos specialistų grupė prie PPT (2 etatai), ugdymo įstaigose įsteigtos reikiamų pagalbos specialistų pareigybės. Įrengtos 2 mobiliosios grupės specialistų darbo vietos.

7. Pagal ŠMSM ir NŠA rekomendacijas įsigyta SUP turintiems mokiniams skirtų vadovėlių, mokymo ir techninės pagalbos priemonių.

8. Patobulinta bent 70 procentų ugdymo įstaigų bendruomenės narių kvalifikacija diegiant universalaus dizaino mokymuisi principus rajono mokyklose.

3 uždavinys. Tobulinti švietimo ir koordinuotos pagalbos teikimo organizavimą mokyklos ir rajono lygmeniu.

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. Eur) ir šaltinis		
				2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Užtikrinti švietimo pagalbos teikimą mokyklos ir rajono lygmeniu.	2023–2025 m.	ŠC, PPT, Savivaldybė ugdymo įstaigos	1 105,2 (ML), SB (pagal poreikį)	1 300,0 (ML), SB (pagal poreikį)	1 500,0 (ML), SB (pagal poreikį)
2.	Stiprinti bendradarbiavimą su specialiaisiais ugdymo centrais ir jų skyriais.	2023–2025 m.	ŠC, PPT, LASUC, LKNUC	ŽI	ŽI	ŽI
3.	Stiprinti ugdymo įstaigų Vaiko gerovės komisijų vaidmenį plėtojant įtrauktį švietime.	2023–2025 m.	ŠC, PPT, Savivaldybė ugdymo įstaigos	ŽI	ŽI	ŽI
4.	Teikti informacinę, konsultacinę, metodinę pagalbą mokykloms dėl įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo.	Nuolat	ŠMSM, NŠA, ŠC, PPT, VSB, Švietimo skyrius	ŽI	ŽI	ŽI
5.	Teikti koordinuotą pagalbą ir ją organizuoti vaikui bei jo atstovams.	Esant poreikiui	TBK, Savivaldybės VGK, VSB, Socialinių paslaugų centras	ŽI	ŽI	ŽI
6.	ŠC ir ugdymo įstaigose įgyvendinti įvairius projektus įtraukties tema.	2023–2025 m.	ŠC, ugdymo įstaigos	ES***** (pagal skirtą dotaciją) SB (pagal poreikį)	ES***** (pagal skirtą dotaciją) SB (pagal poreikį)	ES***** (pagal skirtą dotaciją) SB (pagal poreikį)
7.	Pagal poreikį dalyvauti mokymuose darbui su vaikais iš Ukrainos.	2023	PPT, ugdymo įstaigos	2,0 (SB)	2,0 (SB)	2,0 (SB)

ES***** – Europos Sąjungos lėšos.

SIEKTINI REZULTATAI:

1. Atliktas švietimo pagalbos specialistų papildomo poreikio ugdymo įstaigose įvertinimas. (kasmet).

2. Kryptingai ir koordinuotai veikia pagalbos mokiniui specialistai, Ugdymo įstaigų ir Savivaldybės Vaiko gerovės komisijos.

3. 100 proc. ugdymo įstaigų interneto svetainėse sukurta skiltis informacijai apie įtraukujį ugdymą skelbti.

4. PPT interneto svetainėje skelbiama aktuali teisinė informacija, specialistų rekomendacijos, konkrečios numatytos pagalbos priemonės, paslaugos, nuorodos į jas teikiančias įstaigas.

5. Konsultuota sveikatos poreikių tenkinimo ir savirūpos klausimais bei teikta informacija mokyklų bendruomenėms dėl mokinių poreikių tenkinimo atsižvelgiant į jų negalios pobūdį.

6. Teikti specialistų komandos konsultacijas ir pagalbą vaiko atstovams įveikiant socialinius sunkumus.

7. ŠC ir ugdymo įstaigų įgyvendinamų projektų veiklos sudarys sąlygas mokiniams siekti kuo aukštesnių rezultatų ir asmenybės ūgties, stiprins mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kompetencijas kokybiškai įgyvendinti įtraukujį ugdymą.

4 uždavinys. Stiprinti mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijas įtraukiojo švietimo srityje.

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. Eur) ir šaltinis		
				2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Įvertinti Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kompetencijų tobulinimo poreikį.	Kasmet	ŠC, PPT	ŽI	ŽI	ŽI
2.	Plėsti ir stiprinti PPT specialistų būtinas kompetencijas atlikti SUP mokinių įvertinimus.	2023–2025 m.	NŠA	VB (pagal teisės aktus) 3,0 (SB)	VB (pagal teisės aktus) 3,0 (SB)	VB (pagal teisės aktus) 3,0 (SB)
3.	Tobulinti ir atnaujinti administracijos, mokytojų, VGK ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kompetencijas dirbti su įvairiomis SUP turinčių mokinių grupėmis.	2023–2025 m.	ŠC PPT	ML, SB (pagal poreikį)	ML, SB (pagal poreikį)	ML, SB (pagal poreikį)
4.	Tobulinti ir atnaujinti mokytojų padėjėjų kompetencijas dirbti su SUP turinčiais ugdytiniais.	2023–2025 m.	ŠC, PPT	5,0 (SB)	5,0 (SB)	5,0 (SB)
5.	Sudaryti palankias sąlygas pedagogo kvalifikaciją turintiems asmenims įgyti specialiojo pedagogo, logopedo ar kitą pedagoginę specializaciją.	2023–2025 m.	ŠMSM, NŠA, Savivaldybė, ugdymo įstaigos	SB (pagal poreikį)	SB (pagal poreikį)	SB (pagal poreikį)

6.	Organizuoti mokymus ugdymo įstaigų specialistams, dirbantiems su sensorinėmis priemonėmis.	2023–2025 m.	Savivaldybė ŠC, PPT,	ML (pagal teisės aktus), 3,0 (SB)	ML (pagal teisės aktus), 3,0 (SB)	ML (pagal teisės aktus), 3,0 (SB)
7.	Pasirengti ugdyti didelį mokymosi potencialą turinčius mokinius (mokymai).	2024–2025 m.	Savivaldybė	ML (pagal teisės aktus), 3,0 (SB)	ML (pagal teisės aktus), 3,0 (SB)	ML (pagal teisės aktus), 3,0 (SB)

SIEKTINI REZULTATAI:

1. Atliktas mokytojų ir pagalbos specialistų kompetencijų tobulinimo poreikio vertinimas, duomenys panaudoti metodinės veiklos planavimui.
2. Dalyvauta ŠMSM, NŠA diskusijose dėl PPT darbo organizavimo pakeitimų, teikti siūlymai dėl SUP nustatymo ir skirstymo į grupes ir lygius.
3. PPT specialistai dalyvavę mokymuose ir pasirengę konsultuoti ugdymo įstaigų pagalbos mokiniui specialistus, mokytojus bei SUP turinčių mokinių atstovus.
4. Pasirengta ugdyti gabiuosius, didelį mokymosi potencialą turinčius, mokinius, bendradarbiaujant su VDU gabių vaikų ugdymo centru „Gifted“.
5. SUP turintiems vaikams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) teikiamos karjeros planavimo konsultacijos, ieškant galimybių šiems mokiniams įsilieti į darbo rinką.
6. Sudarytos galimybės pedagogo kvalifikaciją turintiems asmenims įgyti specialiojo pedagogo, logopedo ar kitą pedagoginę specializaciją.
7. Ugdymo įstaigų komandos pasirengusios ir įvaldžiusios taikyti įvairias terapijas praktinėje veikloje.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Priemonių planas įgyvendinamas atsižvelgiant į ugdymo įstaigų turimas mokymo lėšas, Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto lėšas bei Europos Sąjungos lėšas.
11. Numatomas priemonių plano įgyvendinimo laikotarpis – 2023–2025 metai.
12. Priemonių plano įgyvendinimo analizę atlieka Švietimo skyrius.
13. Priemonių plano rezultatai skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje www.panrs.lt, PPT interneto svetainėje www.prsc.lt, ugdymo įstaigų interneto svetainėse.